

Raport 4

Aleksander Milach

5 January 2019

Zadanie 3

```
l1=numeric(1000)
l2=numeric(1000)
l3=numeric(1000)
l4=numeric(1000)
l5=numeric(1000)
l6=numeric(1000)

X1=mvrnorm(100,c(0,0),matrix(c(.01,.009,.009,.01),2,2))
X2=cbind(rep(1,100),X1)

Y=3*X1[,1]+rnorm(100)
m0=lm(Y~X1[,1])
pu3bl=confint(m0)[2,1]
pu3bp=confint(m0)[2,2]
pwar=summary(m0)$coefficients[2,4]

sdM1=sqrt(1*solve(t(X2[,1:2])%*%X2[,1:2])[2,2])
sdM2=sqrt(1*solve(t(X2)%*%X2)[2,2])
tc=qt(.975,98)
powerM1=1-pt(tc,98,3/sdM1)+pt(-tc,98,3/sdM1)
powerM2=1-pt(tc,98,3/sdM2)+pt(-tc,98,3/sdM2)
```

Przedział ufności dla β_1 wynosi $[1.3646395, 4.4793772]$. P-wartość dla β_1 wynosi 0.001020683. Jest mniejsza od 0,05, zatem odrzucamy hipotezę o $\beta_1 = 0$. Zero jest w przedziale ufności wtedy, i tylko wtedy, gdy brak podstaw do odrzucenia H na rzecz K.

```
for(i in 1:1000){

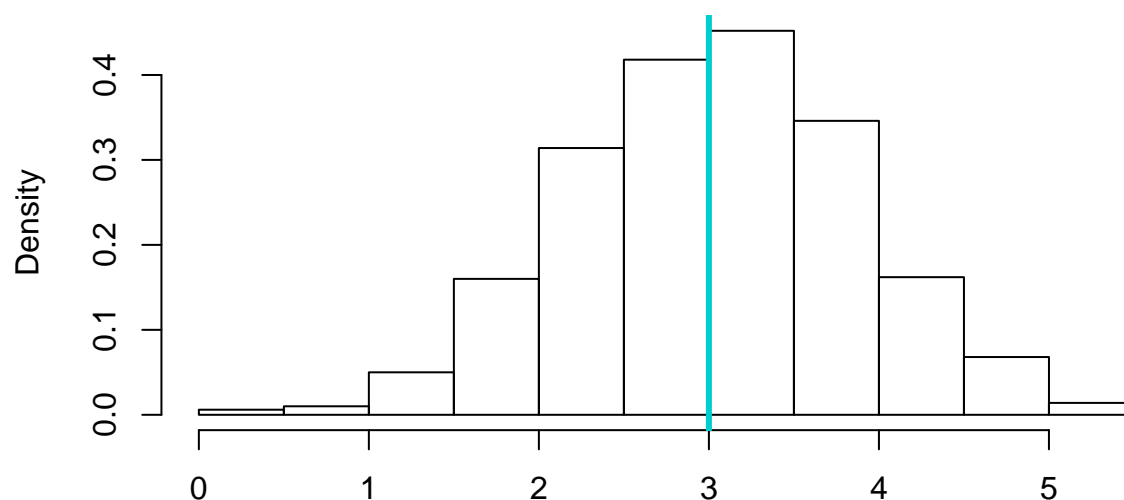
  e=rnorm(100)
  Y1=3*X1[,1]+e

  m1=lm(Y1~X1[,1])
  m2=lm(Y1~X1[,1]+X1[,2])

  l1[i]=summary(m1)$coefficients[2,4]<.05
  l2[i]=summary(m2)$coefficients[2,4]<.05
  l3[i]=summary(m1)$coefficients[2,1]
  l4[i]=summary(m2)$coefficients[2,1]
  l5[i]=summary(m1)$coefficients[2,2]
  l6[i]=summary(m2)$coefficients[2,2]
}

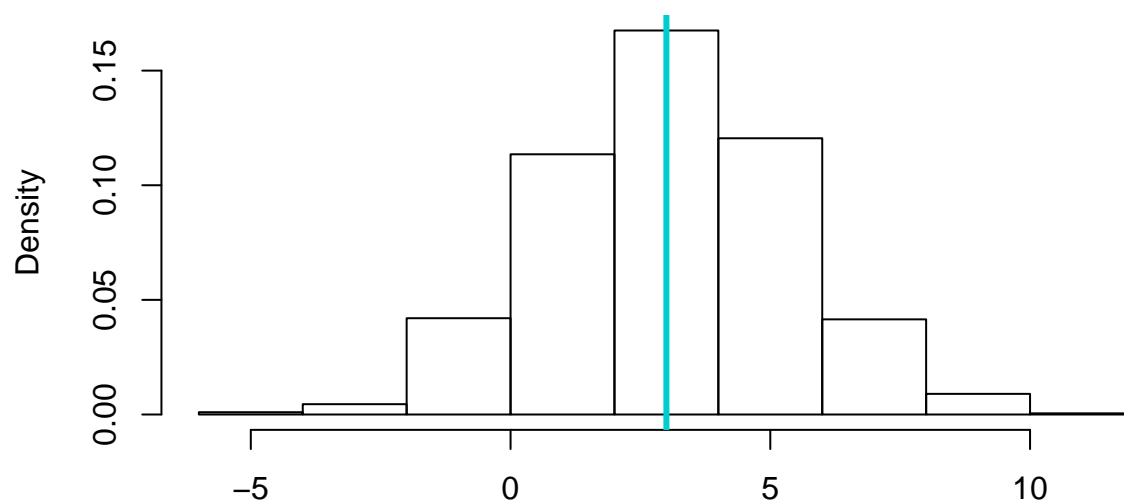
hist(l3,freq=F,xlab="",main="Wartosc estymatora beta 1 w pierwszym modelu")
abline(v=3,col='cyan3',lwd=3)
```

Wartosc estymatora beta 1 w pierwszym modelu


```
hist(14,freq=F,xlab="", main="Wartosc estymatora beta 1 w drugim modelu")
abline(v=3,col='cyan3',lwd=3)
```

Wartosc estymatora beta 1 w drugim modelu


```
M=matrix(c(mean(11),mean(12),mean(15),mean(16),powerM1,powerM2,sdM1,sdM2),2,4,byrow=T)
colnames(M)=c("Moc w M1","Moc w M2","SD w M1","SD w M2")
```

```
rownames(M)=c("Tyle wyszło", "Teoretyczna wartosc")
kable(M, format='markdown')
```

	Moc w M1	Moc w M2	SD w M1	SD w M2
Tyle wyszło	0.9380000	0.2460000	0.8820353	2.352668
Teoretyczna wartosc	0.9195169	0.2428328	0.8835874	2.356345

Wartości teoretyczne i wyestymowane są bliskie sobie.

Zadanie 4

Podpunkt a

```
X=matrix(rnorm(950000,0,.1),1000,950)
eps=rnorm(1000)
beta=c(rep(3,5),rep(0,945))
Y=X%*%beta+eps

podpa=function (k,X){
  m=lm(Y~X[,1:k])
  if(k==1){
    w2=sum((m$fitted.values-X[,1:k]*beta[1:k])^2)
    w5=NA
  }
  else
  {
    w2=sum((m$fitted.values-X[,1:k]%*%beta[1:k])^2)
    w4=summary(m)$coefficients[2,4]
    w5=summary(m)$coefficients[3,4]
  }

  v=c(anova(m)[2,2],
    w2,
    AIC(m),
    summary(m)$coefficients[2,4],
    w5,
    sum(summary(m)$coefficients[-(1:5),4]<0.05))
  v
}

M=matrix(0,6,8)

numerki=c(1,2,5,10,50,100,500,950)
for(i in 1:8)
M[,i]=podpa(numerki[i],X)

strnumerki=c('1','2','5','10','50','100','500','950')
colnames(M)=strnumerki
rownames(M)=c('Resztowa SS','MSE','AIC','P-wartosc dla 1','P-wartosc dla 2','Falszywe odkrycia')
```

```
bestmodelA=which.min(M[3,])
```

```
kable(M,format='markdown')
```

	1	2	5	10	50	100	500	950
Resztowa SS	1344.472215	1264.309808	1004.940708	997.8248	972.66767	913.03277	526.986271	42.2650076
MSE	5.262803	2.977045	4.883889	11.9998	37.15693	96.79183	482.838326	967.5595896
AIC	3139.878597	3080.403433	2856.805609	2859.6995	2914.16426	2950.89356	3201.296284	41578.0812865
P-wartosc dla 1	0.000000	0.000000	0.000000	0.0000	0.00000	0.00000	0.0000000	0.0011275
P-wartosc dla 2	NA	0.000000	0.000000	0.0000	0.00000	0.00000	0.0000001	0.0198420
Falszywe odkrycia	0.000000	0.000000	1.000000	1.0000	1.00000	6.00000	21.0000000	92.0000000

Kryterium AIC uznaje model 8 za najlepszy.

Podpunkt b

```
podpb=function(k,X)
{
  mb=lm(Y~X)
  K=abs(summary(mb)$coefficients[,1])
  names(K)=0:950
  L=sort(K,decreasing=T)
  nKolej=as.integer(names(L)[-which(as.integer(names(L))==0)])
  Xb=matrix(0,1000,950)
  betab=numeric(950)
  for (i in 1:950){
    Xb[,i]=X[,nKolej[i]]
    betab[i]=beta[nKolej[i]]
  }
  m=lm(Y~Xb[,1:k])
  if(k==1){
    w2=sum((m$fitted.values-Xb[,1:k]*betab[1:k])^2)
  }
  else
  {
    w2=sum((m$fitted.values-Xb[,1:k]%*%betab[1:k])^2)
  }

  if(which(nKolej==1)>k)
    w4=NA
  else
    w4=summary(m)$coefficients[which(nKolej==1)+1,4]

  if(which(nKolej==2)>k)
    w5=NA
  else
    w5=summary(m)$coefficients[which(nKolej==2)+1,4]
```

```

v=c(anova(m)[2,2],w2,AIC(m),w4,w5,
sum(summary(m)$coefficients[-(which(as.integer(names(L))>0 & as.integer(names(L))<6)+1),4]<0.05))
v
}

N=matrix(0,6,8)
colnames(N)=strnumerki
rownames(N)=c('Resztowa SS','MSE','AIC','P-wartosc dla 1','P-wartosc dla 2','Falszywe odkrycia')
for(i in 1:8)
N[,i]=podpb(numerki[i],X)

kable(N,format='markdown')

```

	1	2	5	10	50	100	500	950
Resztowa SS	1483.064968	1479.631390	1396.809424	1247.53978	1096.99889	977.6260	339.5792	42.2650076
MSE	1.152955	4.586533	8.635452	21.71285	79.30132	117.7904	670.2454	967.5595896
AIC	3237.987937	3237.670062	3186.067719	3083.05051	3034.45524	3019.2490	2761.8290	1578.0812865
P-wartosc dla 1	NA	NA	NA	0.00000	0.00000	0.0000	0.0000	0.0011275
P-wartosc dla 2	NA	NA	NA	NA	NA	0.0000	0.0000	0.0198420
Falszywe odkrycia	0.000000	0.000000	0.000000	2.00000	4.00000	10.0000	260.0000	92.0000000

```
bestmodelB=which.min(N[3,])
```

Kryterium AIC uznaje model 8 za najlepszy.

Podpunkt d

```

pix1a=matrix(0,1000,8)
pix1b=matrix(0,1000,8)
foa=matrix(0,1000,8)
fob=matrix(0,1000,8)
aica=matrix(0,1000,8)
aicb=matrix(0,1000,8)

for (i in 1:1000){

  X=matrix(rnorm(950000,0,.1),1000,950)
  eps=rnorm(1000)
  Y=X%*%beta+eps

  for (j in 1:8){

    m=lm(Y~X[,1:numerki[j]])

    aica[i,j]=AIC(m)
    pix1a[i,j]=summary(m)$coefficients[2,4]<0.05
    foa[i,j]=sum(summary(m)$coefficients[-(1:5),4]<0.05)
  }
}

```

```

}

fullm=lm(Y~X)
K=abs(summary(fullm)$coefficients[,1])
names(K)=0:950
L=sort(K,decreasing=T)
nKolej=as.integer(names(L)[-which(as.integer(names(L))==0)])
Xb=matrix(0,1000,950)
betab=numeric(950)
for (p in 1:950){
  Xb[,p]=X[,nKolej[p]]
  betab[p]=beta[nKolej[p]]
}

for (j in 1:8){

  przestawm=lm(Y~Xb[,1:numerki[j]])

  aicb[i,j]=AIC(przestawm)
  pix1b[i,j]=summary(przestawm)$coefficients[2,4]<0.05
  fob[i,j]=sum(summary(przestawm)$coefficients
                [-(which(as.integer(names(L))>0 & as.integer(names(L))<6)+1),4]<0.05)
}

}

O=rbind(apply(pix1a,2,mean),
        apply(foa,2,mean),
        apply(pix1b,2,mean),
        apply(fob,2,mean))

rownames(O)=c('Moc identyfikacji X1 w p-cie A','Falszywe odkrycia w p-cie A',
              'Moc identyfikacji X1 w p-cie B','Falszywe odkrycia w p-cie B')

colnames(O)=c('I','II','III','IV','V','VI','VII','VIII')

avgbestmodelA=mean(apply(aica,1,which.min))
avgbestmodelB=mean(apply(aicb,1,which.min))

kable(O,format='markdown')

```

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Moc identyfikacji X1 w p-cie A	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	0.542
Falszywe odkrycia w p-cie A	0.000	0.000	1.000	1.274	3.199	5.750	25.652	47.209
Moc identyfikacji X1 w p-cie B	0.474	0.475	0.475	0.481	0.511	0.563	1.000	0.995
Falszywe odkrycia w p-cie B	0.120	0.195	0.445	0.904	4.974	11.518	284.024	46.750

Średni numer modelu, który w podpunkcie A kryterium AIC uznaje model 8 za najlepszy. Średni numer modelu, który w podpunkcie B kryterium AIC uznaje model 8 za najlepszy.

Zadanie 5

```
t=read.table("http://math.uni.wroc.pl/~mbogdan/Modele_Liniowe/Dane/CH06PR15.txt")
n=dim(t)[1]
p=dim(t)[2]

m3=lm(t[[4]]~t[[1]]+t[[2]]+t[[3]])

r2=summary(m3)$r.squared
wsp=summary(m3)$coefficients[,1]
fstat=summary(m3)$fstatistic
```

Równanie regresji ma postać $Y=1.0532451+-0.0058605X_1 +0.001928X_2 +0.0301477X_3$. Wartość R^2 wynosi 0.5415482. $H: \beta_1 = 0 \wedge \beta_2 = 0 \wedge \beta_3 = 0$ $K: \exists_{i \in \{1,2,3\}} \beta_i \neq 0$ Wartość statystyki testowej wynosi 16.5375621, przy H ta statystyka ma rozkład F-Snedecora z (1,42) stopniami swobody, p-wartość wynosi 3.04e-07, toteż odrzucamy H na rzecz K .

Zadanie 6

```
P=matrix(c(summary(m3)$coefficients[2,1]-summary(m3)$coefficients[2,2]*qt(.975,n-p),
  summary(m3)$coefficients[2,1]+summary(m3)$coefficients[2,2]*qt(.975,n-p),
  summary(m3)$coefficients[3,1]-summary(m3)$coefficients[3,2]*qt(.975,n-p),
  summary(m3)$coefficients[3,1]+summary(m3)$coefficients[3,2]*qt(.975,n-p),
  summary(m3)$coefficients[4,1]-summary(m3)$coefficients[4,2]*qt(.975,n-p),
  summary(m3)$coefficients[4,1]+summary(m3)$coefficients[4,2]*qt(.975,n-p)),2,3)

P=rbind(P,summary(m3)$coefficients[2:4,3])
P=rbind(P,summary(m3)$coefficients[2:4,4]>0.05)
P=rbind(P,apply(P,2,function(v){v[1]<0 & v[2]>0}))

rownames(P)=c("Lewy koniec PU","Prawy koniec PU",
  "Statystyka testowa","Przyjmujemy H?","Czy 0 jest w PU?")
kable(P,format='markdown')
```

	t[[1]]	t[[2]]	t[[3]]
Lewy koniec PU	-0.0120941	-0.0097499	0.0114672
Prawy koniec PU	0.0003731	0.0136060	0.0488283
Statystyka testowa	-1.8972967	0.3331876	3.2568922
Przyjmujemy H?	1.0000000	1.0000000	0.0000000
Czy 0 jest w PU?	1.0000000	1.0000000	0.0000000

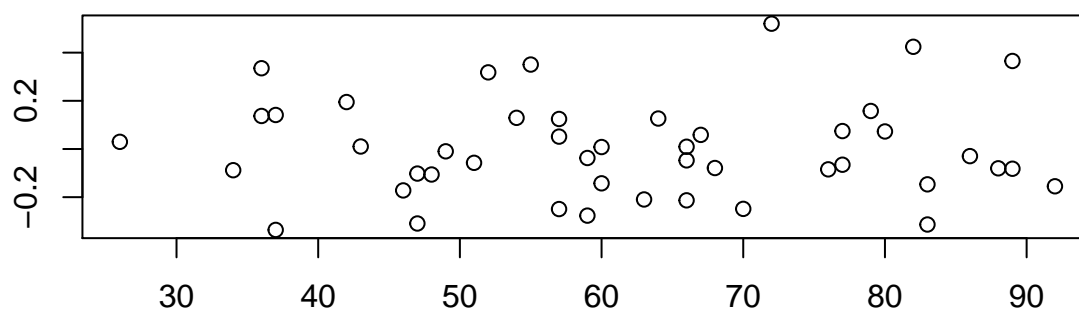
Dla $i=1,2,3$: $H: \beta_i = 0$ $K: \beta_i \neq 0$; Przy H statystyka testowa ma rozkład t-Studenta z 42 stopniami swobody, odrzucamy H na rzecz K dla $i=3$. Dla $i=1,2$ brak podstaw do odrzucenia H na rzecz K .

Zero jest w przedziale ufności wtedy, i tylko wtedy, gdy brak podstaw do odrzucenia H na rzecz K .

zadanie 7

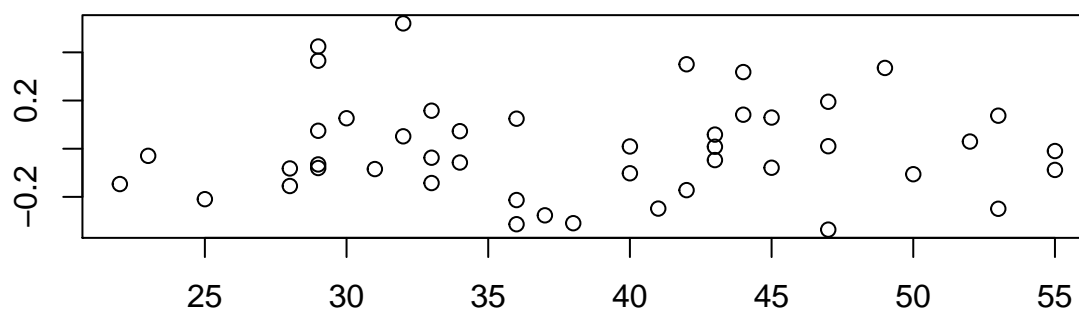
```
plot(summary(m3)$residuals~t[[1]],xlab="",ylab="",
  main="Reszty w zależności od pierwszej zmiennej")
```

Reszty w zaleznosci od pierwszej zmiennej

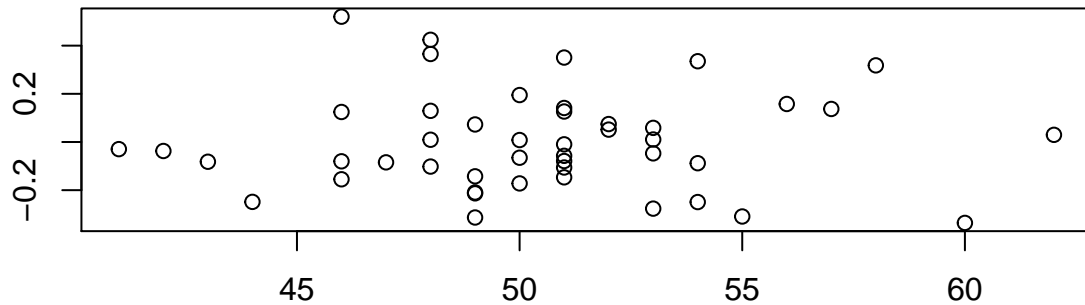
```
plot(summary(m3)$residuals~t[[2]],xlab="",ylab="",  
      main="Reszty w zależności od drugiej zmiennej")
```

Reszty w zaleznosci od drugiej zmiennej

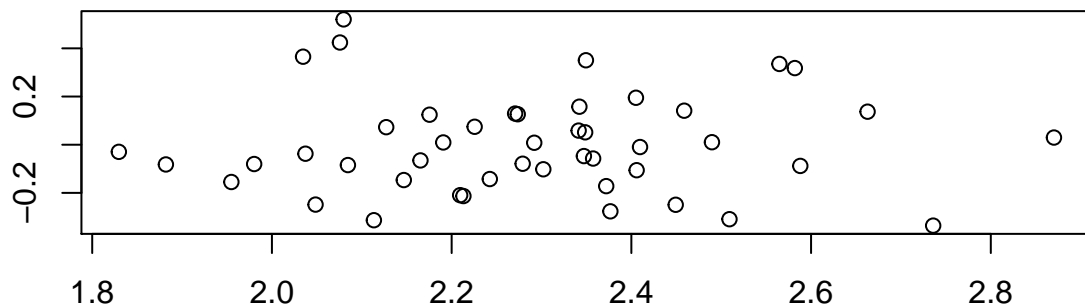
```
plot(summary(m3)$residuals~t[[3]],xlab="",ylab="",  
      main="Reszty w zależności od trzeciej zmiennej")
```


Reszty w zaleznosci od trzeciej zmiennej


```
plot(summary(m3)$residuals~m3$fitted.values,xlab="",ylab="",  
      main="Reszty w zależności od predykcji")
```

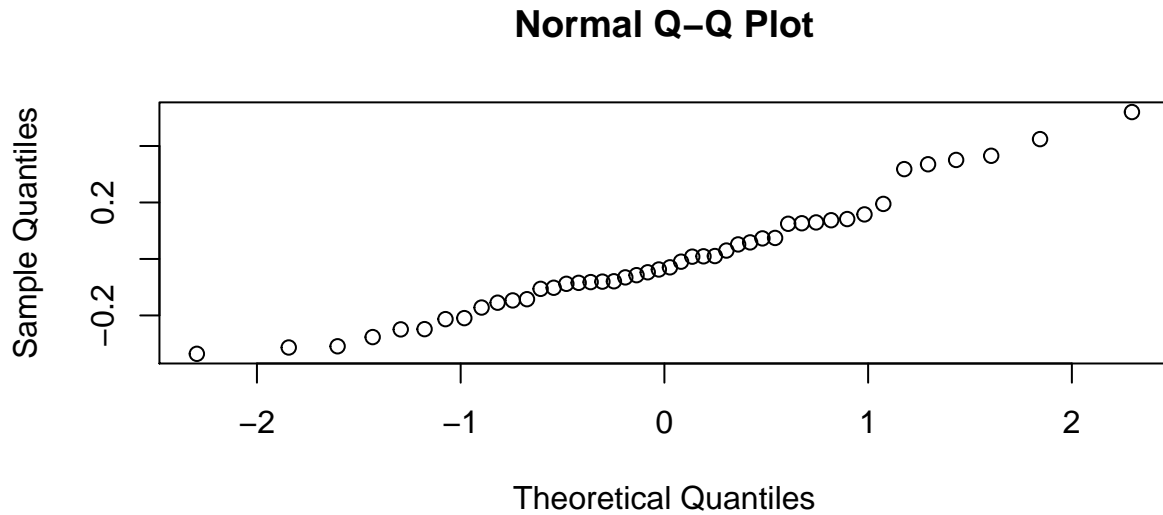
Reszty w zaleznosci od predykcji

Na żadnym z czterech wykresów nie ma wyraźnych obserwacji odstających. Pierwsze cztery wykresy wskazują na brak zależności reszt od czegokolwiek, ale na czwartym wykresie już taką zależność dostrzegamy. Wartość resztowa rośnie wraz z wartością zmiennej wyjaśnianej (satisfakcji pacjenta).

Zadanie 8

```
shapiopwart=shapiro.test(summary(m3)$residuals)$p.value  
qqnorm(summary(m3)$residuals)
```


P-wartość dla testu Shapiro-Wilka wynosi 0.1481172, jest większa od 0,05 zatem możemy przyjąć, że reszty mają rozkład normalny.

Zadanie 9

```
s=read.table("http://math.uni.wroc.pl/~mbogdan/Modele_Liniowe/Dane/csdata.dat")

m4=lm(s[[2]]~s[[3]]+s[[4]]+s[[5]])
m5=lm(s[[2]]~s[[6]]+s[[7]]+s[[3]]+s[[4]]+s[[5]])

F1spos=(anova(m4)[4,2]-anova(m5)[6,2])/(anova(m4)[4,1]-anova(m5)[6,1])/anova(m5)[6,3]
F2spos=anova(m4,m5)[2,5]
pwart=anova(m4,m5)[2,6]
ndf=anova(m4,m5)[2,3]
ddf=anova(m4,m5)[2,1]
```

$H: \beta_4 = 0 \wedge \beta_5 = 0$ $K: \beta_4 \neq 0 \vee \beta_5 \neq 0$ Wartość statystyki testowej wynosi 0.9503276 w pierwszym sposobie i 0.9503276 w drugim, przy H ta statystyka ma rozkład F-Snedecora z (2,218) stopniami swobody, p-wartość wynosi 0.38821, stąd brak podstaw do odrzucenia H na rzecz K .

Zadanie 10

```
sst1=anova(m5)[1:5,2]
sst2=numeric(5)

colnumbers=c(6,7,3,4,5)
for (i in 1:5){
  templm=lm(s[[2]]~as.matrix(s[colnumbers[-i]]))
  sst2[i]=anova(templm,m5)[2,4]
}
Q=rbind(sst1,sst2)
colnames(Q)=c('SATM', 'SATV', 'HSM', 'HSE', 'HSS')
```

```
rownames(Q)=c("SS typu I", "SS typu II")
kable(Q,format='markdown')
```

	SATM	SATV	HSM	HSE	HSS
SS typu I	8.5829336	0.0009055	17.726470	1.3765322	0.956804
SS typu II	0.9279988	0.2326519	6.772431	0.4421433	0.956804

Dla ostatniej ze zmiennych wyjaśniających wartości SS typu I i II są równe ponieważ obie wartości to wartość sumy kwadratów objaśnianej przez model bez ostatniej zmiennej.

Zadanie 11

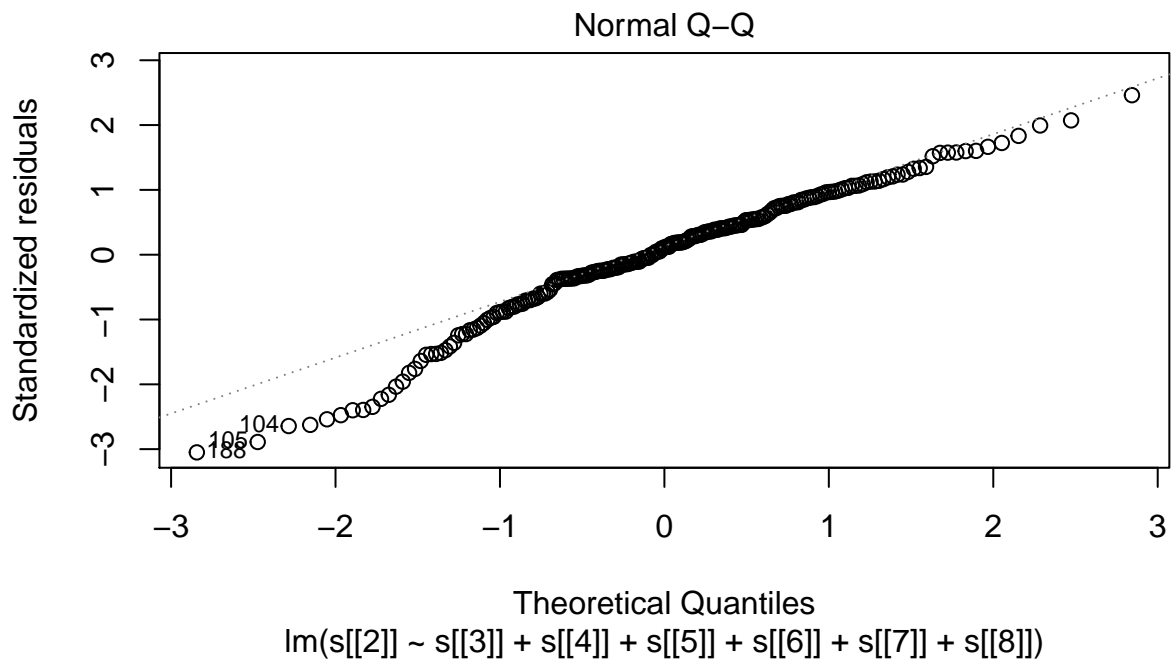
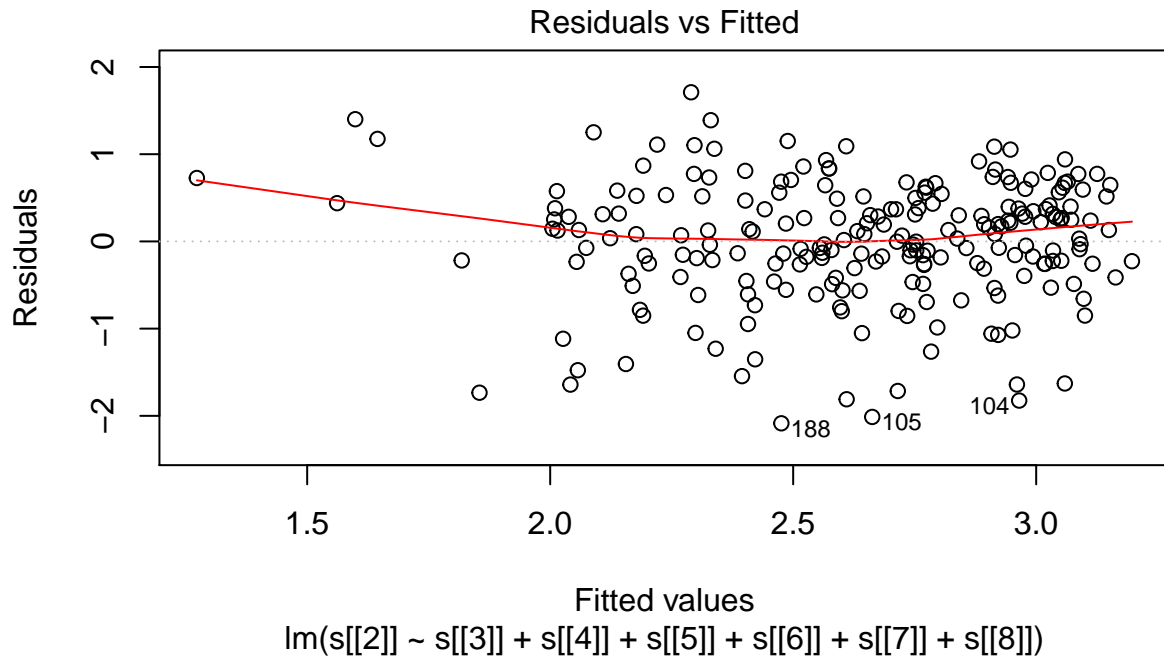
```
R=as.matrix(cbind(s[[6]],s[[7]],s[[6]+s[[7]]))
m6=lm(s[[2]]~R)
print(summary(m6)$coefficients)
```

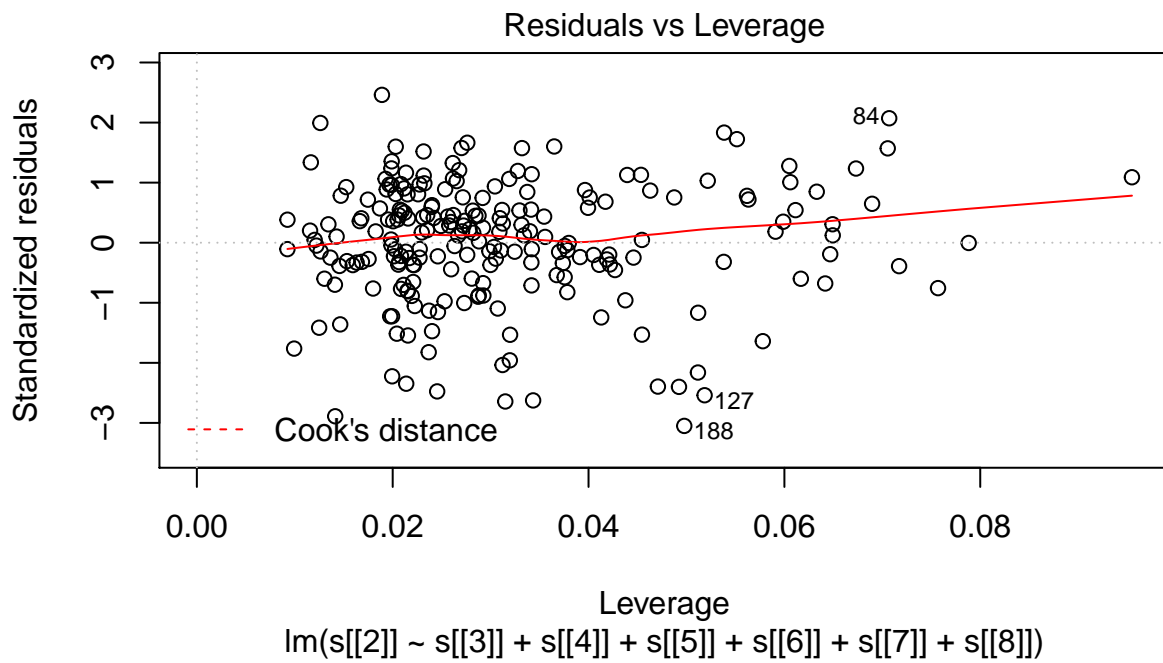
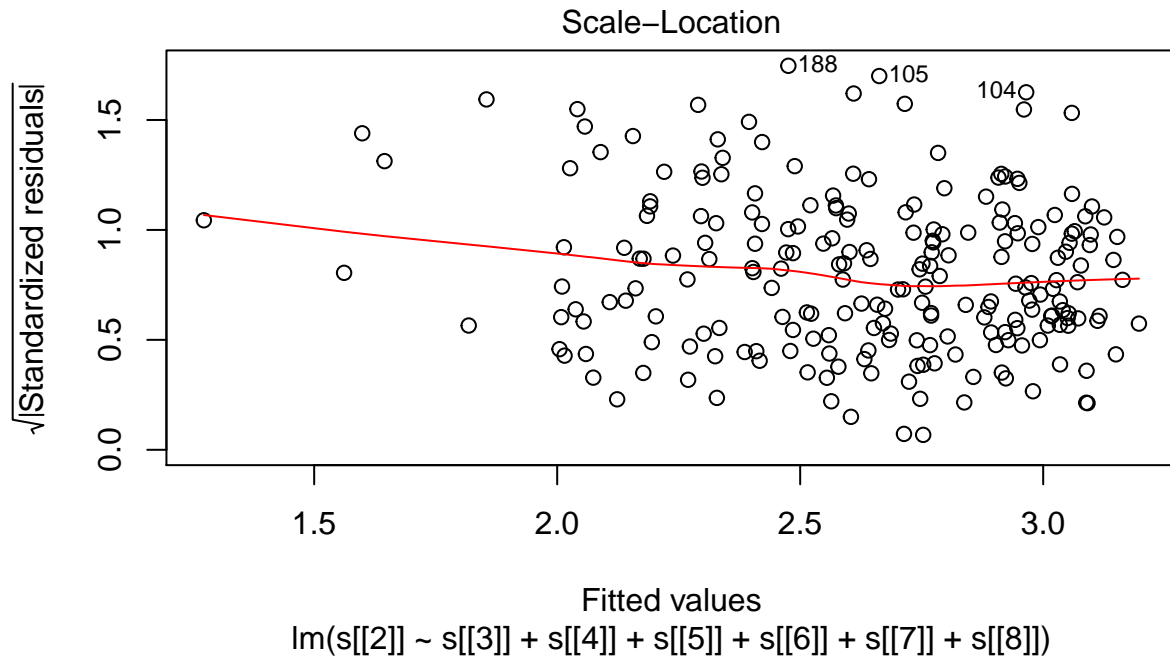
```
##              Estimate Std. Error    t value    Pr(>|t|)
## (Intercept)  1.288677e+00 0.3760368379   3.42699767 0.0007276956
## Rs[[6]]      2.282834e-03 0.0006629143   3.44363406 0.0006865143
## Rs[[7]]     -2.456193e-05 0.0006184696  -0.03971405 0.9683569529
```

Dla zmiennej SAT wartości wynoszą NA, R rozpoznał, że nowa zmienna jest liniowo zależna od dwóch pozostałych zmiennych przez co macierz $X'X$ jest osobliwa.

Zadanie 12

```
colnumbers2=3:8
m7=lm(s[[2]]~s[[3]]+s[[4]]+s[[5]]+s[[6]]+s[[7]]+s[[8]])
plot(m7)
```


Zadanie 13

```
studentyzowane=rstudent(m7)
sort(abs(studentyzowane),decreasing = T)[1:5]
```

```
##      188      105      104      138      127
## 3.110517 2.940178 2.681093 2.662293 2.572071
```

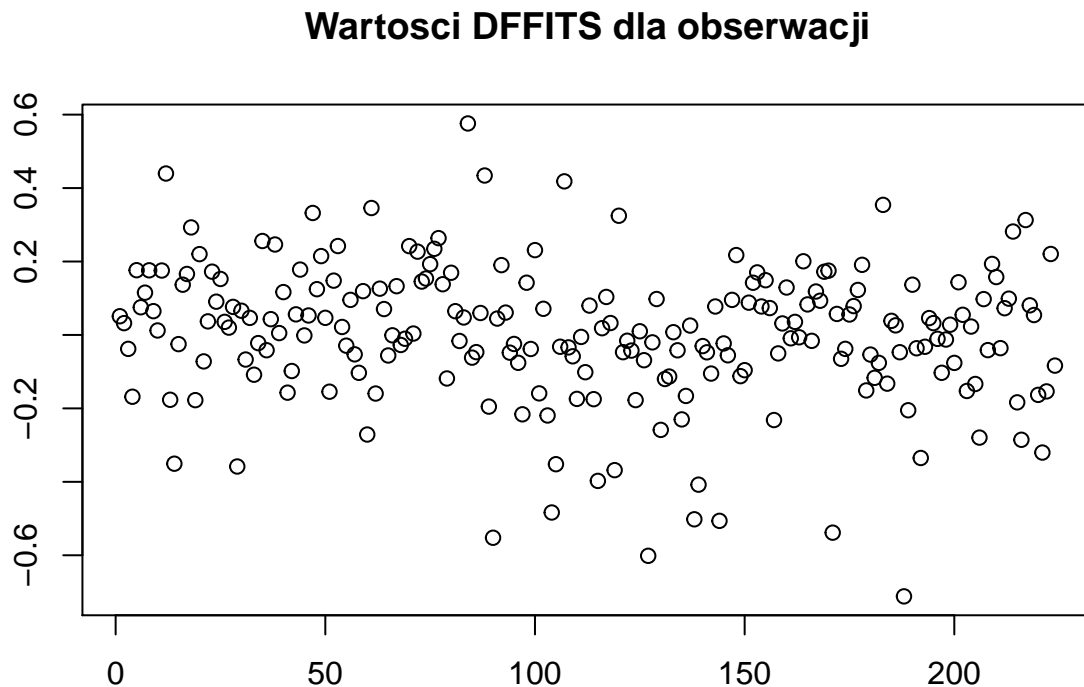
Podejrzane są obserwacje 104, 105 i 188, te same są zaznaczone na wykresach w funkcji `plot(lm())`. Jednak wartości parametrów dla tych obserwacji nie są znacząco większe od wartości dla pozostałych obserwacji i mogą pozostać w modelu.

Zadanie 14

```
dff=dffits(m7)
sort(abs(dff),decreasing = T)[1:5]
```

```
##      188      127      84      90      171
## 0.7119046 0.6014848 0.5759329 0.5522947 0.5384145
```

```
plot(dff,xlab="",ylab="",main="Wartości DFFITS dla obserwacji")
```


Zgodnie z oczekiwaniami na wykresie obserwujemy chmurkę punktów i brak zależności wartości DFFITS od czegokolwiek. Tym razem z podejrzanych obserwacji pozostała jedynie 188, wciąż jednak odchylenie od pozostałych wartości nie jest bardzo znaczące.

Zadanie 15

```
VIF=vif(m7)
tolerancja=1/VIF
Z=rbind(VIF,tolerancja)
kable(Z,format='markdown')
```

	s[[3]]	s[[4]]	s[[5]]	s[[6]]	s[[7]]	s[[8]]
VIF	1.9272916	1.9653302	1.8417747	1.7404932	1.3678889	1.2915693
tolerancja	0.5188628	0.5088203	0.5429546	0.5745498	0.7310535	0.7742519

Wartości VIF dla każdej z kolumn nie przekracza 2 (niepożądane są wartości wyższe od 10). Tolerancja dla każdej ze zmiennych objaśniających jest wysoka i ma mały rozrzut, wszystkie wartości są pomiędzy 0,5 a 0,8.

Zadanie 16

```
m8aic=step(m7,direction = 'both')
m9bic=step(m7, direction = 'both', k=log(dim(s)[1]))
```

```
summary(m8aic)$coefficients[,1]
```

```
## (Intercept)      s[[3]]      s[[5]]
##  0.62422848  0.18265442  0.06067015
```

```
summary(m9bic)$coefficients[,1]
```

```
## (Intercept)      s[[3]]
##   0.9076782    0.2076020
```

Kryterium AIC za najlepszy model uznaje model objaśniający przy użyciu trzeciej i piątej kolumny, zaś BIC do objaśniania proponuje używać tylko trzeciej kolumny.